



DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 19 stycznia 2018 r.

Poz. 158

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA¹⁾

z dnia 12 grudnia 2017 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie licencjonowania personelu lotniczego

Na podstawie art. 104 ust. 1 pkt 1–5 w związku z art. 94 ust. 8 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2017 r. poz. 959 i 1089 oraz z 2018 r. poz. 138) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 2 września 2013 r. w sprawie licencjonowania personelu lotniczego (Dz. U. poz. 1077) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 2:
 - a) uchyla się pkt 25,
 - b) pkt 37 otrzymuje brzmienie:

„37) rozporządzeniu nr 1321/2014 – rozumie się przez to rozporządzenie Komisji (UE) nr 1321/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie ciągłej zdatności do lotu statków powietrznych oraz wyrobów lotniczych, części i wyposażenia, a także w sprawie zatwierdzeń udzielanych organizacjom i personelowi zaangażowanym w takie zadania (Dz. Urz. UE L 362 z 17.12.2014, str. 1, z późn. zm.²⁾);”
 - c) po pkt 38 dodaje się pkt 38a w brzmieniu:

„38a) rozporządzeniu nr 748/2012 – rozumie się przez to rozporządzenie Komisji (UE) nr 748/2012 z dnia 3 sierpnia 2012 r. ustanawiające przepisy wykonawcze dotyczące certyfikacji statków powietrznych i związanych z nimi wyrobów, części i akcesoriów w zakresie zdatności do lotu i ochrony środowiska oraz dotyczące certyfikacji organizacji projektujących i produkujących (Dz. Urz. UE L 224 z 21.08.2012, str. 1, z późn. zm.³⁾);”
 - d) po pkt 40 dodaje się pkt 40a w brzmieniu:

„40a) TPR – rozumie się przez to uprawnienie pilota doświadczalnego odpowiedniej kategorii prób w locie;”
- 2) w § 3 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) FNL, FEL, FDL, MML;”;
- 3) w § 10 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) po utracie lub przedłużeniu ważności uprawnienia uzupełniającego w zakresie języka;”;

¹⁾ Minister Infrastruktury i Budownictwa kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury i Budownictwa (Dz. U. poz. 2322).

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 176 z 07.07.2015, str. 4, Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 16 oraz Dz. Urz. UE L 50 z 28.02.2017, str. 13.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 4 z 09.01.2013, str. 36, Dz. Urz. UE L 23 z 28.01.2014, str. 12, Dz. Urz. UE L 167 z 01.07.2015, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 3 z 06.01.2016, str. 3.

- 4) w § 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Zawieszenie albo cofnięcie licencji, o których mowa w § 3:
- 1) ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2, a także uprawnień do nich wpisanych, z wyłączeniem uprawnień, o których mowa w § 2 pkt 40a, następuje w przypadkach określonych w przepisach FCL.070 załącznika I oraz ARA.FCL.250 sekcja II załącznika VI do rozporządzenia nr 1178/2011;
 - 2) ust. 1 pkt 2 i 3, a także uprawnień do nich wpisanych oraz uprawnień, o których mowa w § 2 pkt 40a, następuje w przypadkach określonych w art. 100 ustawy.”;
- 5) w § 22 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) szkolenia praktycznego na ziemi i w locie – w celu uzyskania licencji, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz ust. 2, a także FNL i FEL;”;
- 6) w § 26:
- a) w ust. 2 w pkt 1 wyraz „2042/2003” zastępuje się wyrazem „1321/2014”;
 - b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Szkolenie pilotów doświadczalnych, z wyłączeniem szkolenia, o którym mowa w załączniku I (Część FCL) do rozporządzenia nr 1178/2011, może prowadzić ośrodek szkolenia lotniczego, o którym mowa w § 28 ust. 5, o ile ośrodek ten posiada uprawnienia do prowadzenia szkolenia pilotów doświadczalnych.”;
- 7) w § 28:
- a) w ust. 1 w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) instrukcją operacyjną określającą zasady, zakres współpracy z innymi organizacjami i procedury organizacji i wykonywania operacji lotniczych związanych ze szkoleniem w locie, kierowania tymi operacjami i sprawowania nad nimi bieżącego nadzoru operacyjnego – w przypadku ośrodków prowadzących szkolenie podczas operacji statków powietrznych,”
 - b) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) prowadzi szkolenie w zakresie określonym w otrzymanym certyfikacie lub zgodnie z programami szkoleń lotniczych specjalistycznych, o których mowa w ust. 4, lub w zakresie szkoleń do uzyskania TPR;”
 - c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Ośrodek szkolenia lotniczego prowadzący szkolenia w celu uzyskania licencji, o których mowa w § 2 pkt 10, 11, 14–16, 18, 19 lub 21, może prowadzić szkolenia lotnicze w zakresie, o którym mowa w rozdziale 3 załącznika nr 3 do rozporządzenia.”;
- 8) w § 29 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
- „4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do TPR.”;
- 9) § 37 otrzymuje brzmienie:
- „§ 37. 1. Licencje, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz ust. 2, uprawniają ich posiadaczy do wykonywania czynności lotniczych na statkach powietrznych wymienionych w załączniku II do rozporządzenia nr 216/2008.
2. Czynności lotnicze, o których mowa w ust. 1, mogą być wykonywane jedynie na tej kategorii statku powietrznego wymienionego w załączniku II do rozporządzenia nr 216/2008, do którego odnosi się posiadana przez pilota licencja wymieniona w § 3 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz ust. 2, pod warunkiem posiadania:
- 1) ważnego uprawnienia na klasę statku powietrznego oraz kwalifikacji potwierdzonych w dokumentacji osobistej pilota na dany wariant statku powietrznego w ramach klasy albo
 - 2) wpisanego do licencji uprawnienia na typ statku powietrznego, albo
 - 3) TPR, jeżeli dotyczy.
3. Wykonywanie czynności pilota podczas prób w locie wymaga posiadania TPR klasy odpowiedniej do prób w locie.
4. Szczegółowe warunki wydania TPR i zakres uprawnień wynikających z jego posiadania określa rozdział 3 załącznika nr 3 do rozporządzenia.
- ”

5. W przypadku braku pilota posiadającego CPL(AG), spełniającego wymagania do uzyskania TPR pilota doświadczalnego wiatrakowcowego, czynności pilota doświadczalnego wiatrakowcowego może wykonywać, posiadacz:

- 1) CPL(H) albo ATPL(H), z wpisanym TPR pilota śmigłowcowego, lub
 - 2) CPL(A) albo ATPL(A), z wpisanym TPR pilota samolotowego, oraz świadectwa kwalifikacji pilota wiatrakowcowego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg (UAGP).”;
- 10) w § 38 ust. 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. Mechanik lotniczy posiadający licencję na obsługę techniczną statku powietrznego Part-66 w kategorii lub podkategorii B1, B2 lub B3, wydaną zgodnie z wymaganiami rozporządzenia nr 1321/2014, może na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poświadczać obsługę samolotów i śmigłowców objętych niniejszym rozporządzeniem, właściwych dla kategorii lub podkategorii licencji, z uwzględnieniem ograniczeń wpisanych do licencji po spełnieniu warunków, o których mowa w ust. 4.”;
- 11) załącznik nr 1 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia;
- 12) w załączniku nr 3 do rozporządzenia:
- a) w rozdziale 1 w pkt 1.1.14–1.1.16 oraz w pkt 1.2.1 w ppkt 1 wyraz „2042/2003” zastępuje się wyrazem „1321/2014”;
 - b) rozdział 3 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 3

Uprawnienie pilota doświadczalnego

3.1. Wymagania dotyczące TPR

3.1.1. TPR może być wpisane do:

- 1) licencji, o których mowa w § 2 pkt 10, 11, 14–16 lub 21, w tym:
 - a) TPR 1 – TPR klasy pierwszej:
 - TPR 1(A) – pilota doświadczalnego samolotowego,
 - TPR 1(H) – pilota doświadczalnego śmigłowcowego,
 - TPR 1(S) – pilota doświadczalnego szybowcowego,
 - TPR 1(AG) – pilota doświadczalnego wiatrakowcowego,
 - b) TPR 2 – TPR klasy drugiej:
 - TPR 2(A) – pilota doświadczalnego samolotowego,
 - TPR 2(H) – pilota doświadczalnego śmigłowcowego,
 - TPR 2(S) – pilota doświadczalnego szybowcowego,
 - TPR 2(AG) – pilota doświadczalnego wiatrakowcowego,
 - c) TPR 3 – TPR klasy trzeciej:
 - TPR 3(A) – pilota doświadczalnego samolotowego,
 - TPR 3(H) – pilota doświadczalnego śmigłowcowego,
 - TPR 3(S) – pilota doświadczalnego szybowcowego,
 - TPR 3(AG) – pilota doświadczalnego wiatrakowcowego;
- 2) licencji, o których mowa w § 2 pkt 18 i 19, w tym:
 - a) TPR(AS) – pilota doświadczalnego sterowcowego,
 - b) TPR(B) – pilota doświadczalnego balonowego.

3.1.2. TPR wydaje się odrębnie dla każdej kategorii statku powietrznego.

3.1.3. TPR, z wyjątkiem TPR(AS) i TPR(B), są wydawane jako uprawnienia następujących trzech klas odpowiadających kategoriom prób w locie określonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 53c ust. 2 ustawy:

- 1) TPR 3 – uprawniające do wykonywania prób w locie kategorii trzeciej w charakterze dowódcy statku powietrznego albo drugiego pilota pod warunkiem, że do licencji pilota są wpisane uprawnienia odnoszące się do klasy albo typu statku powietrznego albo uprawnienia te wynikają z posiadanej licencji;

- 2) TPR 2 – uprawniające do:
 - a) wykonywania prób w locie, o których mowa w pkt 1,
 - b) wykonywania prób w locie kategorii drugiej lub pierwszej w charakterze drugiego pilota na statkach powietrznych z załogą wieloosobową,
 - c) wykonywania prób w locie kategorii drugiej w charakterze dowódcy statku powietrznego na statkach powietrznych z załogą wieloosobową,
 - d) wykonywania prób w locie kategorii pierwszej na statkach powietrznych z załogą jednoosobową, na podstawie pozytywnej rekomendacji pilota posiadającego TPR 1 prowadzącego próby w locie na podstawie zatwierdzonego programu;
- 3) TPR 1 – uprawniające do wykonywania prób w locie bez ograniczenia ich zakresu.

3.1.4. TPR(AS) i TPR(B) uprawniają do wykonywania prób w locie dowolnego rodzaju odpowiednio na sterowcach i balonach bez ograniczenia ich zakresu.

3.2. Wymagania niezbędne do dopuszczenia do szkolenia lotniczego w celu uzyskania TPR 3 lub TPR 2

3.2.1. Przed przystąpieniem do szkolenia lotniczego kandydat ubiegający się o wydanie TPR 3 lub TPR 2 powinien posiadać:

- 1) licencję CPL(A), ATPL(A), CPL(H), ATPL(H), CPL(AS), CPL(AG), SPL lub BPL;
- 2) uprawnienie do wykonywania lotów akrobacyjnych – w przypadku pilotów samolotów i szybowców.

3.2.2. Przed przystąpieniem do szkolenia lotniczego kandydat ubiegający się o wydanie TPR 3 lub TPR 2 powinien zaliczyć wstępny teoretyczny i wstępny praktyczny wewnętrzny sprawdzian kwalifikacji przeprowadzony w uprawnionym do takiego szkolenia ośrodku szkolenia lotniczego, o którym mowa w § 28 ust. 5, na podstawie programu szkolenia, o którym mowa w § 28 ust. 1 pkt 1 lit. d.

3.2.3. Podczas sprawdzianu, o którym mowa w pkt 3.2.2, pilot powinien wykazać, że posiada wiadomości i umiejętności pilotażowe co najmniej na takim poziomie, jaki jest odpowiednio wymagany dla wydania licencji, o których mowa w pkt 3.2.1 ppkt 1.

3.2.4. Przed przystąpieniem do szkolenia praktycznego kandydat ubiegający się o wydanie TPR 3 lub TPR 2 powinien posiadać następującą praktykę lotniczą, odpowiednio do rodzaju posiadanej:

- 1) CPL(A) lub ATPL(A) na:
 - a) TPR 3: co najmniej 500 godzin jako dowódca samolotu na co najmniej 5 wariantach samolotów w ramach klasy samolotów jednosilnikowych tłokowych lub samolotów wielosilnikowych tłokowych o maksymalnej masie startowej (MTOM) poniżej 5700 kg,
 - b) TPR 2: co najmniej 1000 godzin jako dowódca samolotu na co najmniej 8 wariantach samolotów w ramach klasy samolotów jednosilnikowych tłokowych lub samolotów wielosilnikowych tłokowych o maksymalnej masie startowej (MTOM) poniżej 5700 kg;
- 2) CPL(H) lub ATPL(H) na:
 - a) TPR 3: co najmniej 500 godzin jako dowódca śmigłowca na co najmniej 3 typach śmigłowców,
 - b) TPR 2: co najmniej 800 godzin jako dowódca śmigłowca na co najmniej 3 typach śmigłowców;
- 3) CPL(AG) na:
 - a) TPR 3: co najmniej 200 godzin jako dowódca wiatrakowca,
 - b) TPR 2: co najmniej 300 godzin jako dowódca wiatrakowca na co najmniej 2 typach wiatrakowców;
- 4) CPL(AS) na TPR 3 lub TPR 2: co najmniej 250 godzin jako dowódca sterowca;
- 5) BPL na TPR 3 lub TPR 2: co najmniej 130 godzin lotów jako dowódca balonu, w tym co najmniej 50 godzin w ramach uprawnienia na klasę balonu, której dotyczą próby w locie;
- 6) SPL na:
 - a) TPR 3: co najmniej 300 godzin jako dowódca szybowca na co najmniej 6 typach szybowców, przy zastosowaniu co najmniej dwóch rodzajów startów, na które są wymagane uprawnienia lotnicze,
 - b) TPR 2: co najmniej 500 godzin jako dowódca szybowca na co najmniej 8 typach szybowców, przy zastosowaniu co najmniej dwóch rodzajów startów, na które są wymagane uprawnienia lotnicze.

3.3. Wymagania dotyczące prowadzenia szkolenia lotniczego

3.3.1. Szkolenie teoretyczne i szkolenie praktyczne do uzyskania TPR 3 lub TPR 2 jest prowadzone w ośrodkach szkolenia lotniczego, o których mowa w § 28 ust. 5, współpracujących w zakresie szkolenia pilotów doświadczalnych z organizacją projektującą lub produkującą statki powietrzne. Zakres tej współpracy powinien obejmować co najmniej możliwość zapoznania się:

- 1) kandydatów ubiegających się o wydanie TPR 3 lub TPR 2 z pracą biura konstrukcyjnego, procesem produkcyjnym, technologią wytwarzania produktu, montażem i przygotowaniem statku powietrznego do prób statycznych i prób w powietrzu oraz możliwość nauczania się interpretacji obserwacji poczynionych w locie i analizy odczytów zapisów urządzeń rejestrujących;
- 2) ośrodka szkolenia lotniczego, o którym mowa w § 28 ust. 5:
 - a) z dokumentacją towarzyszącą wszystkim etapom prób w locie, wymaganiami przepisów w tym zakresie oraz nadzorem nad próbami w locie,
 - b) ze specjalnym oprzyrządowaniem montowanym na statku powietrznym służącym do rejestracji wyników prób w locie.

3.3.2. Szkolenie praktyczne przeprowadza instruktor posiadający uprawnienie instruktora FI dla danej kategorii statku powietrznego oraz:

- 1) TPR 1 – dla szkolenia do uzyskania TPR 2;
- 2) TPR 1 lub TPR 2 – dla szkolenia do uzyskania TPR 3.

3.4. Zakres szkolenia teoretycznego i szkolenia praktycznego do uzyskania TPR 3 lub TPR 2

3.4.1. Szkolenie teoretyczne. Kandydat ubiegający się o TPR 3 lub TPR 2 podczas szkolenia teoretycznego powinien nabyć wiadomości odpowiednie dla klasy uprawnienia, o które się ubiega, w zakresie następujących przedmiotów:

- 1) prawo lotnicze: przepisy dotyczące klasyfikacji statków powietrznych, budowy statków powietrznych i certyfikacji statków powietrznych, klasyfikacji prób w locie oraz przepisy licencjonowania dotyczące pilotów;
- 2) aerodynamika i mechanika lotu;
- 3) ogólna wiedza o statkach powietrznych: zasady konstrukcji i działania statku powietrznego kategorii odpowiedniej do uprawnienia, o które się ubiega, oraz zespołów, układów i wyposażenia tych statków powietrznych;
- 4) obciążenia i elementy aerospřężystości statków powietrznych;
- 5) zespoły napędowe – typowe rodzaje, układy i ich podstawowe charakterystyki;
- 6) aparatura pomiarowa i mierzone przez nią parametry, aparatura rejestrująca oraz ich charakterystyczne błędy;
- 7) metodyka badania zdatności statków powietrznych na ziemi i w locie, interpretacja i prezentacja wyników tych badań, ocena ergonomii i czynnika ludzkiego oraz sporządzanie sprawozdań z tych badań;
- 8) procedury i zasady postępowania w sytuacjach niebezpiecznych występujących w próbach w locie, w tym wykorzystywanie wyposażenia ratowniczego.

3.4.2. Szkolenie praktyczne. Kandydat ubiegający się o TPR 3 lub TPR 2 podczas szkolenia praktycznego powinien nabyć umiejętności w zakresie:

- 1) akrobacji – w przypadku pilotów samolotowych i pilotów szybowcowych;
- 2) ratownictwa spadochronowego, w tym wykonanie minimum jednego skoku;
- 3) przygotowania do lotu: interpretacja programu lotu, ocena możliwości wykonania lotu w istniejących i prognozowanych warunkach pogodowych, przygotowanie załogi, ocena zdatności statku powietrznego do lotu w zakresie programu oraz wyposażenia ratowniczego;
- 4) wykonywania programu próby w locie, zgodnie z metodyką, rejestracji wyników tej próby przy zastosowaniu wyposażenia rejestracyjnego;
- 5) badania i oceny właściwości statku powietrznego;
- 6) ustalania osiągow statku powietrznego;
- 7) stosowania procedur awaryjnych oraz wczesnego rozpoznawania pojawiania się zagrożeń bezpieczeństwa oraz podejmowania odpowiednich działań zapobiegawczych;
- 8) opracowania wyników prób w locie oraz sporządzania opinii i wniosków dotyczących wyników z tych prób;
- 9) opracowania sprawozdania z realizacji programu prób w locie.

3.5. Warunki wydania TPR

3.5.1. Warunkiem wydania TPR 2 lub TPR 3 jest:

- 1) ukończenie i zaliczenie przez kandydata szkolenia teoretycznego i szkolenia praktycznego,
- 2) uzyskanie przez kandydata pozytywnego wyniku z egzaminu teoretycznego i egzaminu praktycznego – w zakresie określonym w pkt 3.4.

3.5.2. Warunkiem wydania TPR 1 jest posiadanie przez kandydata praktyki lotniczej:

- 1) odpowiednio do rodzaju posiadanej:
 - a) CPL(A) lub ATPL(A): co najmniej 1200 godzin jako dowódca samolotu na co najmniej 10 wariantach samolotów w ramach klasy samolotów jednosilnikowych tłokowych lub samolotów wielosilnikowych tłokowych o maksymalnej masie startowej (MTOM) poniżej 5700 kg oraz co najmniej 200 godzin jako pilot doświadczalny, w tym co najmniej 100 godzin w lotach kategorii drugiej oraz TPR 2,
 - b) CPL(H) lub ATPL(H): co najmniej 1200 godzin jako dowódca śmigłowca na co najmniej 4 typach śmigłowców oraz co najmniej 200 godzin jako pilot doświadczalny, w tym co najmniej 100 godzin w lotach kategorii drugiej oraz TPR 2,
 - c) CPL(AG): co najmniej 500 godzin jako dowódca wiatrakowca na co najmniej 3 typach wiatrakowców oraz co najmniej 100 godzin jako pilot doświadczalny oraz TPR 2,
 - d) CPL(AS): co najmniej 250 godzin jako dowódca sterowca,
 - e) BPL: co najmniej 130 godzin lotów jako dowódca balonu, w tym co najmniej 50 godzin w ramach uprawnień na klasę balonu, której dotyczą próby w locie,
 - f) SPL: co najmniej 800 godzin jako dowódca szybowca na co najmniej 12 typach szybowców oraz co najmniej 100 godzin jako pilot doświadczalny, w tym co najmniej 50 godzin w lotach kategorii drugiej oraz TPR 2;
- 2) związanej z wykonywaniem prób w locie, w tym zrealizowanie co najmniej 1 programu prób w locie w ciągu 12 miesięcy od wydania uprawnienia TPR 2.

3.5.3. W stosunku do kandydatów ubiegających się o TPR, którzy posiadali uprawnienie pilota doświadczalnego wydane na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 września 2003 r. w sprawie licencjonowania personelu lotniczego (Dz. U. poz. 1603, z późn. zm.⁴⁾) przeprowadza się jedynie egzamin praktyczny, o którym mowa w pkt 3.5.1 ppkt 2.

3.5.4. TPR może być wydane posiadaczowi dokumentu potwierdzającego posiadane kwalifikacje pilota doświadczalnego dla kategorii statku powietrznego, którego ten dokument dotyczy, wydanego przez właściwy organ państwa obcego, po:

- 1) potwierdzeniu ważności takiego dokumentu;
- 2) udokumentowaniu posiadania praktyki lotniczej odpowiedniej dla rodzaju posiadanej licencji, zgodnie z wymaganiami określonymi w pkt 3.2.4;
- 3) w przypadku kandydatów ubiegających się o TPR 2 albo TPR 3 – uzyskaniu pozytywnego wyniku z egzaminu praktycznego, o którym mowa w pkt 3.5.1 ppkt 2.

3.6. Warunki wykonywania uprawnień

3.6.1. TPR uprawnia do wykonywania prób w locie, nieuregulowanych w załączniku I (Część FCL) do rozporządzenia nr 1178/2011, wykonywanych na:

- 1) statkach powietrznych posiadających świadectwo zdatności do lotu wydane zgodnie z wymaganiami rozporządzenia nr 748/2012 innych niż samoloty i śmigłowce;
- 2) samolotach o maksymalnej masie startowej (MTOM) poniżej 2000 kg objętych rozporządzeniem nr 748/2012;
- 3) statkach powietrznych nieposiadających świadectwa zdatności do lotu wydanego zgodnie z wymaganiami rozporządzenia nr 748/2012, z wyjątkiem statków powietrznych objętych przepisami wydanymi na podstawie art. 33 ust. 2 i 4 ustawy.

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. poz. 632 i 1867, z 2006 r. poz. 1160, z 2009 r. poz. 808 i 942 oraz z 2010 r. poz. 1119.

3.6.2. TPR uprawnia do wykonywania prób w locie, zgodnie z posiadaną klasą i rodzajem próby w locie, na statkach powietrznych objętych przepisami wydanymi na podstawie art. 33 ust. 2 i 4 ustawy.

3.6.3. Pilot posiadający TPR jest uprawniony do:

- 1) wykonywania prób w locie;
- 2) wydawania opinii o statku powietrznym w trakcie realizowania programu prób w locie albo po jego zakończeniu na potrzeby organizacji przeprowadzającej próby w locie oraz dla Prezesa Urzędu;
- 3) zgłaszania wraz z uzasadnieniem wniosków dotyczących zmian programu prób w locie lub zmian konstrukcyjnych w statku powietrznym poddawanych próbom w locie – w przypadku prowadzenia prób prototypu statku powietrznego.

3.6.4. Posiadacz TPR może korzystać z wynikających z niego uprawnień pod warunkiem:

- 1) wykonania w okresie 24 miesięcy od dnia uzyskania uprawnienia co najmniej 1 programu prób w locie albo
- 2) odbycia i potwierdzenia w dokumentacji osobistej pilota szkolenia odświeżającego w postaci seminarium w zakresie 8 godzin wykładów z metodyki prowadzenia prób w locie zorganizowanego przez ośrodek szkolenia lotniczego, o którym mowa w § 28 ust. 5, albo
- 3) odbycia raz na 24 miesiące sprawdzenia umiejętności w postaci egzaminu praktycznego, o którym mowa w pkt 3.5.1 ppkt 2, w zakresie jak do uzyskania uprawnienia, przeprowadzonego w ośrodku szkolenia lotniczego, o którym mowa w § 28 ust. 5.

3.6.5. Pilot posiadający TPR:

- 1) stosuje się do odpowiednich postanowień instrukcji operacyjnej organizacji projektującej lub produkującej statki powietrzne, jeżeli posiadanie takiej instrukcji jest wymagane;
- 2) stosuje się do ustaleń instrukcji użytkowania w locie statku powietrznego albo tymczasowej instrukcji użytkowania w locie statku powietrznego, albo innego równoważnego dokumentu;
- 3) zgłasza organizacji projektującej lub produkującej statki powietrzne każdy przypadek zagrożenia bezpieczeństwa lotu i okoliczności jego wystąpienia.

3.7. Ważność TPR

3.7.1. TPR wydaje się bezterminowo.”,

c) w rozdziale 5 uchyla się pkt 5.3,

d) w rozdziale 6:

– w pkt 6.1.4 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– nie wymaga się od niego ukończenia odpowiednich szkoleń teoretycznego i praktycznego w ośrodku szkolenia lotniczego, potwierdzonych odpowiednim zaświadczeniem, oraz odbycia praktyki, o której mowa w pkt 6.1.5.”,

– pkt 6.1.5 otrzymuje brzmienie:

„**6.1.5. Praktyka.** Przed wydaniem FDL kandydat powinien wykazać, że odbył pod nadzorem dyspozytora lotniczego praktykę nie krótszą niż 90 dni roboczych. Praktyka powinna obejmować czynności wykonywane na stanowisku dyspozytora lotniczego oraz odbyć się w ciągu 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku o wydanie FDL.”,

– uchyla się pkt 6.1.7.1.

§ 2. Szkolenie lotnicze i egzaminowanie do FDL rozpoczęte, a niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia kontynuuje się na podstawie przepisów dotychczasowych.

§ 3. Posiadacz uprawnienia pilota doświadczalnego kategorii 1 lub 2 wydanego zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1178/2011 z dnia 3 listopada 2011 r. ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do załóg w lotnictwie cywilnym zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz. Urz. UE L 311 z 25.11.2011, str. 1, z późn. zm.⁵⁾), uzyskanego na podstawie krajowego raportu

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 100 z 05.04.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 23 z 28.01.2014, str. 25, Dz. Urz. UE L 74 z 14.03.2014, str. 33, Dz. Urz. UE L 74 z 18.03.2015, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 91 z 07.04.2016, str. 1.

konwersji, o którym mowa w art. 6 tego rozporządzenia, wpisanego do licencji do CPL(A), ATPL(A), CPL(H) lub ATPL(H), w zależności od kategorii statku powietrznego, którego to uprawnienie dotyczy, uzyskuje odpowiednio TPR 1 lub TPR 2 w ramach posiadanej licencji.

§ 4. Mechanik lotniczy posiadający licencję na obsługę techniczną statku powietrznego Part-66 wydaną na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 2042/2003 z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie nieprzerwanej zdatności do lotu statków powietrznych oraz wyrobów lotniczych, części i wyposażenia, a także w sprawie zezwoleń udzielanych instytucjom i personelowi zaangażowanym w takie zadania (Dz. Urz. UE L 315 z 28.11.2003, str. 1, z późn. zm.⁶⁾) może wykonywać czynności, o których mowa w § 38 ust. 5 rozporządzenia zmienianego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, przez okres, na jaki została wydana ta licencja.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Infrastruktury i Budownictwa: *A. Adamczyk*

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 122 z 09.05.2006, str. 17, Dz. Urz. UE L 94 z 04.04.2007, str. 18, Dz. Urz. UE L 283 z 28.10.2008, str. 5, Dz. Urz. UE L 40 z 13.02.2010, str. 4, Dz. Urz. UE L 281 z 27.10.2010, str. 78, Dz. Urz. UE L 298 z 16.11.2011, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 176 z 06.07.2012, str. 38.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Infrastruktury
i Budownictwa z dnia 12 grudnia 2017 r. (poz. 158)

NAZWY SPECJALNOŚCI CZŁONKA PERSONELU LOTNICZEGO I SYMBOLE LICENCJI

Nazwy dla poszczególnych rodzajów licencji są zamieszczone w poniższej tabeli wraz z symbolami licencji:

Nazwa specjalności członka personelu lotniczego		Symbol literowy licencji
1	2	3
pilot wiatrakowcowy turystyczny	private pilot (autogiro)	PPL(AG)
pilot wiatrakowcowy zawodowy	commercial pilot (autogiro)	CPL(AG)
nawigator lotniczy	flight navigator	FNL
mechanik pokładowy	flight engineer	FEL
mechanik lotniczy obsługi technicznej	aircraft maintenance mechanic	MML
dyspozytor lotniczy	flight dispatcher	FDL